

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen (Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 2-12-2023 No. 2023.21

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Groet van de bisschoppen bij het begin van de Advent
3. Diocesane livestreamvieringen
4. Hoe wij vieren
5. Thuiscollecte
6. Veilige kerk
7. Agenda vieringen
8. Contact

Eerstkomende vieringen

Zondag 3 december, 11.00 uur – eucharistieviering; eerste zondag van de Advent

Zondag 17 december, 11.00 uur – eucharistieviering; derde zondag van de Advent

1. Van de pastoor

Zondag 3 december mogen wij als oud-katholieken van de parochie Groningen weer bij elkaar komen om eucharistie te vieren. Het is de eerste zondag van de Advent, het begin van de voorbereidingstijd op Kerstmis. De *Advent* is de liturgische periode waarin de verwachting van de komst en de wederkomst van Jezus Christus centraal staat. Wij leven niet alleen toe naar de herdenking van de komst van Jezus als een kind toen Hij in Bethlehem werd geboren, maar we zien daarbij – en dat zeker in de liturgie van de eerste Adventsweken - uit naar de definitieve komst van Christus als Hij het Koninkrijk van God, het Rijk van vrede en gerechtigheid, definitief komt vestigen. Terwijl het boven de Kreeftskeerkring steeds donkerder wordt, leven wij gelovigen toe naar de komst van Jezus Christus, het “Licht der wereld”, dat iedere mens wil verlichten. En dat licht hebben we meer dan ooit nodig. Wij leven in een wereld vol donkerheid: het

aanhoudende geweld tussen Israël en Hamas, die al zoveel slachtoffers heeft gemaakt; een oorlog in Oekraïne waaraan geen einde lijkt te komen en noem al die oorlogsgebieden en ellende maar op. In ons eigen land hebben we de verkiezing van een nieuwe Tweede Kamer net achter de rug en nu moeten we maar afwachten of er een regering gevormd zal worden, die – zoals ik het vorige week in de voorbeden verwoordde - dienen zal “tot welzijn, vreugde, geluk en vrede van allen die in ons land wonen”.

Bisschoppelijke groet aan het begin van de Advent

Aan het begin van de Advent hebben onze bisschoppen een groet gepubliceerd. Uitgaande van de herdenking van de 400^e geboortedag van de grote christenfilosoof Blaise Pascal gaan zij in deze groet in op de situatie in ons land na de verkiezingen en de uitdagingen waarvoor onze samenleving staat en ze benoemen de onzekerheid die de oorlogen in het Heilige Land en de Oekraïne niet alleen voor de mensen daar, maar ook voor ons met zich mee brengt. Zij plaatsen dit alles in het licht van Advent en wat de komst van Christus voor ons als christenen betekent en zij gaan daarbij in op de vraag wat het betekent dat kerken geroepen zijn om oefenplaatsen van vertrouwen te zijn. Graag plaats ik deze brief hieronder. Ik heb die brief voorzien van een aantal afbeeldingen die met Pascal te maken hebben. Het schilderij van de aankondiging aan Maria van de geboorte van Christus is van de hand van dezelfde schilder Philippe de Champaigne die ook het portret van Pascal schilderde. In het begin van november toen ik London was heb ik dat schilderij in de Wallace Collection mogen bewonderen, waar het door zijn grootte en heldere kleuren en opzet op mij grote indruk maakte.

Tweede collecte december: voedselbank Groningen

De tweede collecte in december is – zoals ook in de voorgaande jaren - voor de voedselbank in Groningen. Dit sluit mooi aan bij de aanbeveling van het Collegiaal Bestuur voor de extra collecte in de maand december.

Het Collegiaal Bestuur schrijft over deze collecte:

“December is de maand van feest en gezelligheid, van licht in donkere dagen, van cadeautjes geven en ontvangen. St Nicolaas past daar goed bij en zelfs zijn vercommercialiseerde kerstvariant. Maar het grootste cadeau krijgen we van God zelf: zijn Zoon, geboren in de stal van Bethlehem. Hij verkondigt in woord en daad Gods liefde en sticht daarmee een mensengemeenschap die niemand uitsluit. Het Collegiaal Bestuur vraagt u evenals vorig jaar in deze decembermaand om bij te dragen aan een diakonaal project in uw naaste omgeving, bijvoorbeeld de voedselbank. U laat daarmee zien dat u als volgeling van Jezus in zijn voetspoor treedt en daadwerkelijk liefde verkondigt over de eigen grenzen heen.”

Deze collecte voor de voedselbank geeft mij ook de gelegenheid om nog eens te herinneren aan het feit dat wij in onze parochie *iedere dienst* de gelegenheid hebben om *gaven in natura* voor de voedselbank te geven. Alle levensmiddelen zijn daarvoor bruikbaar, mits de producten goed zijn en niet over de houdbaarheidsdatum zijn. Te

denken valt aan onder meer langer houdbare levensmiddelen bijv. rijst, pasta, groente in blik of pot e.d..

Uit de parochie

Kerkgebouw

Op 22 november fungeerde onze kerk bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer weer als *stembureau*. Zo'n 1200 mensen maakten daar gebruik van. Dat ons kerkgebouw ook op deze manier een plek binnen de buurt kan vervullen, is alleen maar mogelijk dank zij de inzet van *vrijwilligers* uit de parochie. Voor gelegenheden als dit is dat toch in de allereerste plaats *Ab Mollema*, die soms al voor dag en dauw aan de Witte de Withstraat verschijnt en daarin regelmatig door Janneke wordt bijgestaan. Om bij een dergelijk grote toeloop te voorkomen dat altaar, doopvont en lezenaar niet onnodig vervuild raken, werden ze deze keer voor de eerste maal in *hoezen* – die door Maarten van Stokkum, die ze op internet had ontdekt, op maat waren besteld en door hem van aanduidingen zijn voorzien – ingepakt.

De opstelling van het stembureau was wat anders dan bij voorgaande keren. De reden daarvoor was dat een paar weken daarvoor na de Anglicaanse dienst stucwerk van het plafond achter het altaar naar beneden was gevallen. Alle *loszittende stuc* is nu verwijderd en het wachten is op de grote renovatie die kan plaatsvinden als de bron van alle ellende, de wateroverlast die het buurpand veroorzaakt, is aangepakt. Het wachten is nog steeds op het vaststellen van een datum voor de rechtszitting die wij als parochie tegen de eigenaren van dat pand hebben aangespannen. De laatste berichten zijn dat die datum binnenkort zal worden vastgesteld. *Een lang en slepend proces*, waardoor de schade alleen maar groter wordt en die je alle geduld doen verliezen!

Het lag eerst in de bedoeling om met de hoognodige *verfbeurt* van de *deuren van kerk en pastorie* aan de straatkant te wachten totdat ook de muur van de kerkzaal kan worden aangepakt, maar dat is niet langer verantwoord. Voor die *verfbeurt* is nu de opdracht gegeven.

Personen

Jan de Vries uit Assen heeft na zijn tweede chemobehandeling gelukkig geen bijverschijnselen gehad. Ook al is hij nog wel vaak moe, toch heeft hij nu weer zin om zijn geliefde kranten en zelfs af en toe een boek te lezen. Voor hem en zijn vrouw Berte sterkte en alle goeds gewent.

In de vorige parochiebrief schreef ik dat *Hans Vermeulen* uit Haulerwijk na zijn hartoperatie weer thuis was om daar verder te herstellen. Helaas moest hij een week geleden weer in het ziekenhuis worden opgenomen, waar hij nog steeds verblijft. Hopelijk vinden de artsen wegen waardoor Hans weer thuis en bij zijn vrouw Stennie kan komen.

Wij bidden voor hen en voor al onze zieken om Gods kracht en helende aanwezigheid.

Gebed voor de eerste zondag van de Advent

O God, wij blijven hopen,
op U, op uw komst, op uw Rijk,
Gij hebt ons uw woord gegeven
en wij dromen van vrede;
keer U om naar ons toe,
toon ons uw macht,
geef ons uw vrede,
hoor toch naar ons,
wij roepen tot U,
want heel uw schepping zucht.
Amen.

Uit: Wim van der Zee, *Zondagswoorden*

Ik wens u allen een gezegende Advent
en ik hoop dat u in uw leven en bestaan
de komst van Christus mag ervaren.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. Groet van de bisschoppen bij het begin van de Advent 2023

Zusters en broeders,

Met een 'Nacht van Vuur' werd in de Utrechtse Gertrudiskathedraal herdacht hoe de grote filosoof en wiskundige Blaise Pascal in november 1654 een mystieke ervaring had. Het zou een openbaring zijn die hem de rest van zijn leven bijbleef. Pascal sprak er met niemand over, maar bracht zijn ervaring schriftelijk onder woorden op een stukje papier dat hij sindsdien altijd bij zich droeg. In dit 400ste jaar na de geboorte van Blaise Pascal zijn veel mensen nog altijd gefascineerd door de persoonlijke toewijding van deze briljante geleerde aan Jezus Christus als de bron van eeuwige vreugde.

Blaise Pascal (1623-1662) door Philippe de Champaigne

De beroemde beginwoorden van Pascals 'memoriaal' zijn: *Vuur. God van Abraham, God van Isaak, God van Jacob, niet van de filosofen en de geleerden. Zekerheid, zekerheid, besef, vreugde, vrede. God van Christus.*

Bij alle onzekerheid die ons kan overkomen dreigen we bovendien vaak het zicht op het licht te verliezen. Hoe houd je het goede vast? Hoe kan het geloof ons aanvuren in deze tijd? De recente politieke gebeurtenissen in ons land roepen bij veel mensen vragen op. De uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen is een aardverschuiving genoemd. Velen stonden erover verbaasd, sommigen zijn ongerust en vragen zich af wat de toekomst is van ons land. We zien hoe veel burgers hun ongenoegen hebben uitgedrukt in een overheid die groepen mensen in de kou heeft laten staan. Mensen op zoek naar een woning of naar meer bestaanszekerheid, mensen getroffen door de toeslagenaffaire of door de toenemende kosten voor de gezondheidszorg hebben laten zien dat ze veranderingen in Nederland verlangen. Maar zullen de verkozen politici met oplossingen komen waardoor alle mensen zich gezien en gehoord kunnen voelen? Zullen zij er werkelijk zijn voor hen die zich buiten spel voelden staan? En zo ja, komen anderen niet in de knel te zitten? Hoe bouwen we samen aan een duurzame toekomst?

In de straten van Nederland ervaren we ook dat wereldwijde conflicten ons raken. In het Midden-Oosten maakt de oorlog tussen Israël en Hamas het Heilige Land tot een land van angst en vernietiging. Kunnen joden en moslims beiden Nederland als een veilig land blijven ervaren? In het oosten van Europa gaat de oorlog van Rusland tegen Oekraïne onverminderd door. Hoe veilig is een Europa waar geen uitzicht is op onderhandelingen? Hoe kunnen wij bijdragen aan de vrede? En welke ruimte heeft Europa nog voor hen die huis en haard moeten verlaten door honger en geweld en een veilig heenkomen zoeken? Veel vragen die ons allemaal raken.

In de Advent zijn we op weg naar het feest van de geboorte van 'het licht van hogerhand'. We oefenen ons in het vergezicht dat ons tegemoet komt, in alles waar de God van de vrede ons toe geroepen heeft. Daarom vasten we van te snelle en oppervlakkige oordelen over elkaar en over onze naasten, en zoeken de stilte. Zo horen we als Maria het 'bovenaards bericht' dat de engel brengt, en openen we als zij ons hart voor 'een zwangerschap van licht'. Zo kunnen wij mensen worden waar anderen ervaren dat Gods barmhartigheid en vrede onder ons wonen.

*De aankondiging aan Maria van de geboorte van Christus
door Philippe de Champaigne, ca. 1645.*

De kerken zijn geroepen oefenplaatsen van vertrouwen te zijn. Plaatsen waar we met elkaar in gesprek zijn om elkaars vragen, uitdagingen en vreugden te delen en te begrijpen, en te plaatsen in het grote verhaal van God en mens. Zo houden we ruimte voor elkaar in al onze diversiteit. Zo staan we ook als kerk in de samenleving. Dankbaar voor het vele goede dat we als Nederlandse samenleving hebben opgebouwd, koesteren we onze democratische rechtsstaat, waarvan de kracht ook door de afgelopen verkiezingen is bevestigd. Waar de Nederlandse overheid op punten tekort schiet en soms ernstig faalt, is zij steeds bij te sturen. Samen hebben wij opnieuw politici gekozen die oplossingen moeten vinden voor de grote uitdagingen van onze tijd. Er moet gewerkt worden aan een nieuw vertrouwen, waarin mensen oprecht, met

openheid en zonder direct te oordelen of een zondenbok aan te wijzen elkaars meningen, frustraties en wensen kunnen horen om daarna ook samen aan oplossingen te werken.

Als kerken oefenplaatsen van vertrouwen zijn, moeten we ook adresseren wat het vertrouwen ondermijnt. Met de profeten Jesaja en Johannes de Doper zullen we deze Advent de Geest niet uitblussen, met de apostel Paulus alles keuren en het goede behouden. Van hen leren we niet om een verloren verleden te herstellen, maar juist open te staan voor Gods toekomst, die altijd groter is dan ons verleden. Steeds spreekt God een woord van vernieuwing. 'Gods allereerste woord' is licht. Dat woord klinkt in den beginne bij de schepping, het klinkt door in de roeping van aartsvaders en aartsmoeders, van Mozes en de profeten, en uiteindelijk in 'de zoon der maagd die straks geboren wordt'. Zo roept Gods woord de mens telkens opnieuw om te vertrouwen dat deze wereld ons gegeven is om te bewerken en te behoeden, om met brood en wijn op het leven te eten en te drinken, in de verwachting van wat komen zal. Bij alle uitdagingen en tegenslagen die we in ons leven tegenkomen, blijft altijd dat woord klinken: 'Hij die u roept, is getrouw, Hij zal zijn woord gestand doen.' Zo is het leven goed.

Onze grenzen worden niet bepaald door een cultuur van vlees en bloed, maar door de kenmerken van het komende Godsrijk, dat ons in Jezus Christus nabij is gekomen. In een van onze eucharistische gebeden zeggen we dat de kerk in ballingschap is, zo lang de wereld duurt. De onvoltooidheid van onze wereld daagt ons uit om met een open oog en oor naar Gods toekomst toe te leven: Gods rijk waar gerechtigheid tot een vrede leidt die alle verstand te boven gaat. In die werkelijkheid telt elke mens mee, wordt elke mens gezien en gehoord. We zullen daarom steeds alert moeten blijven en bij nieuwe maatregelen vragen, of deze de sociale cohesie voeden of juist ondermijnen, en of ze de menselijke waardigheid van elke persoon erkennen of juist niet. De God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jacob is een God van geschiedenis. God gaat met zijn volk door de tijd mee en komt in zijn Zoon zelfs ons bestaan tot in alle uitersten delen. Als die God ons mensen zo zeer liefheeft, hoe zouden wij elkaar als mensen dan kunnen uitsluiten? De kerk viert in haar liturgie op zondag en in haar doen en laten elke dag die God ons geeft, dat we aan elkaar gegeven zijn, op weg naar zijn toekomst.

Dat we zo vieren, bidden en leven, betekent ook dat we als christenen geloven dat niet alle oplossingen van de overheid kunnen komen. Het leven hangt immers niet alleen af van dingen waar je recht op hebt of waartoe je verplicht bent. Samenleven is een voortdurend appel op ons allemaal, om op zinvolle wijze het leven met je burens, je naasten, vorm te geven. Niemand verplichtte parochies of christenen tot huisvesting van Oekraïners, toch is het gebeurd. Niemand verplicht ons tot taallessen of kookcursussen met statushouders, toch vinden ze plaats in het hele land. Niemand verplicht je tot gastvrijheid, toch is het geheim van Kerstmis onmogelijk zonder geopende deuren voor hen voor wie elders geen plaats in de herberg is. In geloof zijn

we geroepen tot een vervuld leven van binnenuit, met brandende harten en open handen. Het koninkrijk is midden onder ons, ja in ons gekomen. Vanuit het vertrouwen dat we zelf boden van vrede, recht en vreugde mogen zijn, geven we ieder persoonlijk en als kerken gezamenlijk het meest waardevol vorm aan ons samenleven. En het is nooit voor niets: Hij die u roept is getrouw.

Geloof is niet ver weg van eenvoudige mensen. Openbaring begint niet bij geleerden of bij bouwers aan systemen, maar in de ervaring waar licht in de duisternis voor ons opgaat. Pascals ervaring van vuur staat lijnrecht tegenover de soms verterende discussies van onze polariserende samenleving. Hij ziet als Mozes bij de brandende braamstruik een vuur dat niet verteert. Zoiets is toch onmogelijk? Met Kerstmis vieren we dat een vuur dat nooit meer dooft in onze duisternis is ontstoken. Hoe dan? Willem Barnard maakte er ooit een gedicht van één verwachtingsvolle zin bij, dat is gezongen in de 'Nacht van Vuur', opgenomen in de recente bundel 'In Wind en Vuur,' en dat we hier graag delen. Zo gaan we samen de Advent in, op weg naar de dag dat het licht voor alle mensen schijnt en God zijn woord gestand zal doen.

Een vuur dat niet verteert, een onbegonnen brand,
liefde die niet begeert, een licht van hogerhand,
een zwangerschap van licht, een baken in de tijd,
een bovenaards bericht, een stem zonder geluid,
het komt ons tegemoet, maar zonder dat het komt,
het lokt, maar zonder bloed, het roept, maar zonder mond,
het is de grote zon zonder de kleine maan,
de ongegraven bron, de sluier weggedaan,
het is de zon die daagt, Gods allereerste woord,
het is de zoon der maagd die straks geboren wordt.

*Haarlem en Utrecht op de zondag van de voleinding,
26 november 2023*

Dirk Jan Schoon, Bisschop van Haarlem

Barend Theodoor Wallet, Aartsbisschop van Utrecht

Verder lezen:

Exodus 3, 1-6; 1 Tessalonicenzen 5, 12-24

Willem Barnard, In wind en vuur. Alle liederen (Middelburg: Skandalon) 2023, gezang 224

Pieter Hoexum, Blaise Pascal: 'Zekerheid, zekerheid, gevoel, vreugde, vrede', in Filosofie Magazine afl. 5 (2002), online: <https://www.filosofie.nl/blaise-pascal-zekerheid-zekerheid-gevoel-vreugde-vrede/>

Peter-Ben Smit, Blaise Pascal en de theologie – een anker in de hemel, in Sophie 13 afl. 3 (2023), 20-24, online: <https://oudkatholiek.nl/nieuws/2023/08/blaise-pascal-en-de-theologie-een-anker-in-de-hemel/>

3. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

4. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In de gemeentevergadering op 18 juni hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

5. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het

simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van 'thuiscollecte'.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

6. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

7. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebriefen voorafgaande aan die dagen.

Zondag 3 december, 11.00 uur – eucharistieviering, eerste zondag van de Advent

Zondag 17 december, 11.00 uur – eucharistieviering, derde zondag van de Advent

Zondag 24 december, 21.00 uur – Kerstnachtmis

Zondag 31 december, 11.00 uur – zondag na Kerstmis

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

Eucharistievieringen Friesland, Caeciliakerk, Tsjerkepaed 26, 9081 AT Lekkum.

Iedere eerste zaterdag van de maand om 19.00 uur

8. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@ groningen.okkn.nl

contactpersoon Friesland:

dhr. Pieter van Hes

mail: ptvhes@xs4all.nl

